

FEMINIZACIJA PROFESIJA

-
- ▶ Prva podjela rada koju nalazimo svugdje je podjela na ženske i muške poslove, tj. po polu, a zatim s obzirom na starost.
 - ▶ Sve veća podjela rada u velikom dijelu istorije odvija se mimo žena, ne odvaja ženu od poslova koji su joj prije svega namijenjeni zbog njene reproduktivne funkcije.
 - ▶ Svoj položaj, status i ugled žena jedino i bazira na svojoj reproduktivnoj funkciji.

▶ Dugo neuključivanje žena u opštu društvenu podjelu rada rezultira sledećim posledicama:

▶ Prvo, žena ne sudjeluje u društvenoj podjeli rada, ne participira u onim elementima koji postaju važni pri određivanju ugleda, prestiža u društvu, žena dobija ugled samo po svem mužu, a ne kao zasebna jedinka (prema tome udajom ona određuje svoj status u društvu).

▶ Drugo, kada žena i počinje obavljati poslove izvan sfere reprodukcije, porodice, kuće, ti se poslovi, zbog toga što ih obavlja žena - jedinka nižeg ugleda manje cijene. Promjene koje se zbivaju na makroplanu u društvu djeluju i na mikrogrupe i zajednice. tj. narasla podjela rada dovodi i do preobražaja u strukturi i funkcijama porodice. Dio funkcija koje su se isključivo obavljale u okviru porodice sada prelaze na organizovane institucije

-
- ▶ Politička emancipacija žena koincidira s prodorom žena u podjelu rada, obrazovanje, profesije, tj. s njenom ekonomskom emancipacijom
 - ▶ A.Etzionl (1969) pokazuje da je tipičan profesionalac u SAD muškarac, a tipičan predstavnik polu-profesija je žena.
 - ▶ Organizacija koje zapošljavaju masovno poluprofesije jesu administrativna kontrola ili kontrola stručnjaka. Ostaje pitanje velikog postotka zaposlenih žena u te organizacije, regrutuju li se žene zbog organizacijskih razloga „ smatrajući ih više pokornim i submisivnima“.

-
- ▶ Da li ovakva razlika u polnoj strukturi profesija utiče uopšteno na prestiž profesija? Da li prestiž profesija opada sa nivoom feminizacije profesije?
 - ▶ Istraživanja koja su rađena u pojedinim državama pokazuju da feminizacija profesija doprinosi opadanju njenog ugleda (T.J. Donald, 1977)
 - ▶ Ako imamo razloga pretpostaviti da je feminizacija profesija povezana s prestižem profesije, možemo postaviti pitanje da li je feminizacija povezana i s materijalnim primanjima određene profesije. Materijalna primanja (operacionalizovana kao lični dohodak) samo su jedan indikator prestiža. Ne možemo predvidjeti koliko je to važan indikator ali možemo sa sigurnošću odrediti njegov smjer, tj. što su primanja viša to se prestiž povećava.

-
- ▶ Ako je hipoteza o poslasticama feminizacije profesija točna, onda će se ona potvrditi i u slijedećim hipotezama:
 - ▶ Što je veći broj žena u privrednoj grani, onda će u njoj biti relativno manji lični dohodak
 - ▶ Žene će primati prosječno manji lični dohodak od muškaraca u okviru iste kvalifikacije i iste privredne grane.

- ▶ LITERATURA: Šporer Željka (1990): **Sociologija profesija**, Sociološko društvo Hrvatske, str. 117-131

